

Meleg ételt az I. sz. Belklinika betegeinek

Az orvosegyetemi gazdasági hivatal fordítson nagyobb gondot a klinikai konyhák felszerelésére

A mi társadalmunkban a legfőbb érték az ember. Felszabadulásunk pillanatától fogva egyre fokozottabb mértékben kívánunk eleget tenni e jelszónak. A Horthy-Magyarország népegészségügyi statisztikája a TBC-ről s a legszörnyűbb fertőző betegségekről írtak. Szocializmust építő hazánk röpke pár év alatt letörölte magáról multunknak ezt az évtizedes, ocsmányi fekélyét és helyükbe tiszta otlhont, egészséges munkahelyet, szülőotthonok, bölcsődék, üdülők százait, orvosi rendelők és klinikai ágyak ezreit teremtette meg. Tudományos kutató intézeteink jobb és biztosabb betegségmegelőző és gyógyító módszerek kidolgozásán fáradoznak. Kormányrendeleteink anyasági segélyről, ingyenes babakelengyéről, munkavédelmi intézkedésekről, üdültetésről, általában dolgozóink egészségvédelméről intézkednek, ilyen vonatkozásban. Valamennyien jól tudjuk és tapasztaljuk mind ezeket. Mégis vannak esetek, amikor újból és újból fel kell idéznünk e tényeket mintegy figyelmeztetésként egyik-másik hivatalunk, intézményünk számára. Vannak esetek, amikor ezek az intézkedések — úgy látszik — hosszabb-rövidebb időre megfelelnek a dolgozó nép anyagi és kulturális szükségleteinek maximális kielégítéséről. Valahogy úgy érezzük, ilyenforma helyzet állt elő a szegedi Orvosegyetemi Gazdasági Hivatalánál.

De nézzük csak! Vajjon az I. sz. Belklinika diétára szoruló betegek miért kapják nap-nap után 2-3 óra között jéghidegen az ebédjüket? Miért van az, hogy az ebéd sokszor rossz minőségű, sőt valósággal élvezhetetlen.

A klinika orvosai, dolgozói kétségtelenül minden lehetőt elkövetnek már hosszú hónapok óta, hogy ezen a tühretlen helyzeten változtassanak, hiszen a tökéletes gyógymód alapvető feltétele — különösen a diétásknál — a jóminőségű, rendszeres étkezés. Eppen ennek érdekében az úgynevezett egyéni diéta rendszerével étkeztetik betegeiket. Ez azt jelenti, hogy a diétás nővérek hetenként kétszer, súlyosabb betegeknek minden nap megbeszélnek, mit bírának másnap enni és az orvosi javaslatok figyelembevételével a betegek óhaja szerint állítják össze étrendjüket. Mintegy 130 betegük közül 25-30 kap egyéni diétát. Az egyéni diéták számát a jövőben két-háromszorosára akarják emelni. Igen ám, de hiába terveznek, ha a Gazdasági Hivatal másként végez, azaz, hogy nem végez semmit. Konyhájukon idestova egy éve olyan gyenge a gáznymás, hogy napközben kiálszik a gázláng.

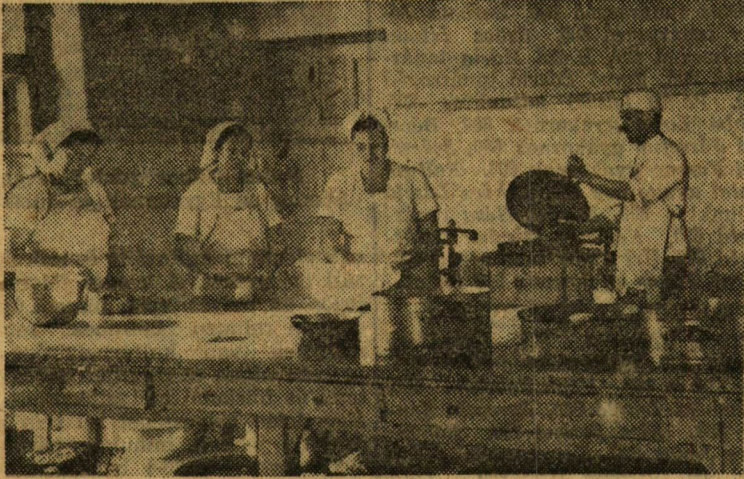
A 25-30 diétát reggeltől délig főzik egymásután kinos-keservesen egy hat edényre szabott, allig pislákoló gáztűzhelyen. A korábban főtt ételket nem tudják melegen tartani, hiszen főzni is nagy probléma, természetesen, hogy nem egyszer már a konyhából jéghidegen indul el az ebéd a diétásnővérek szobáján keresztül (mert ott van a

felvonó!) föl az osztályos tálalóba. De nem egyszerre, s nem ilyen egyszerűen megy ez, hanem háromnegyszeri ilyen sétával, mert kevés az edény. Az előzőleg már megtelt edényeket ki kell üríteni, s aztán újból vissza az ebéd hátramaradt részéért. Persze meg lehetne az ételket főnn a tálalóban is melegíteni, de sajnos gáznymás ott sincs. Például a cukorbeteg elé — akinek orvosi előírás szerint 12 órák kell ebédet kapnia — december 1-én háromnegyed háromkor került az étel kocsonyává meredve.

A klinika dolgozói kihívták a Gázműveket. A bajon azonban segíteni nem tudtak. Többszöri jelentést tettek a tarthatatlan helyzetről a Gazdasági Hivatalnak és javasolták egy villanytűzhely beállítását a konyhába és kisebb villanytűzhelyeket kértek a tálalóba. A vil-

gú ebéd elkészítése követelményeinek. A gáztűzhely problémáján kívül kevés a főző edény, feltétlenül szükség van a két ötven literes üst mellett még egy száz literes gőzűre. Most ugyanis csak kétszeri főzéssel készül el a kellő mennyiségű leves, s míg a második rész fő, az előző rész teljesen kihűl. Kellene egy gőzsztal, ahol melegen tartanák a már elkészült ételket. Végül rövid időn belül az egész konyha átrendezése a higiénia követelményeinek megfelelően. Nagy hiba, hogy a konyhai dolgozók jogos igényeinek kielégítését nem veszik figyelembe. Például az, hogy a munkaköpeny mellett munkába való cipő is szükséges lenne, mert a vizes kővön a dolgozók saját cipője szinte hónapról-hónapra megy tönkrel.

Mindezekről a dolgokról a klinika több ízben tett jelentést a Gaz-

Az I. sz. Belklinika konyháján a hiányok ellenére serényen folyik a munka. A képen láthatók: Raffai Máttyás, Hajdú Gáborné, Szabadi Istvánné és Juhász Anna.

lanytűzhelyek beruházási összege például a naponta felhasznált gyógyszerek értékének minimális töredéke. Fűtésük ipari árammal megoldható. Annak ellenére, hogy e javaslat végrehajtását az Egyetemi Pártbizottság is többször szorgalmazta, a Gazdasági Hivatal mind a mai napig semmi konkrét intézkedést nem tett a baj orvoslására, ha csak azt nem, hogy egy tagját három hete helyszíni szemle véget kiküldte a klinikára, s ezzel talán az ügy be is fejeződött részéről.

Mind e mellett a konyhai dolgozók létszáma hiányos. A hat jelenlegi munkaerő közül egy mindig szabadnapos, s ha a szabadságoltatásokat is vesszük, akkor évente három-négy hónapon át 4 embernek kell 130 beteg részére 25-30 féle ebédet főzni. Ez a megterhelés természetesen az étel minőségét rontja, súlyosbítja a tény is, hogy például burgonyából nem egyszer a legrosszabb minőségűt szállítja a Betegélelmezési Osztály. Az is előfordult, hogy a nyersélelem déli egy órákig futott be a konyhára.

A konyha egyébként maga sem felel meg higiénia és a jóminőség-

dasági Hivatalnak, sőt más szervezetnek is. Kérte a sürgős intézkedést. Mindmáig azonban semmi sem történt.

Tervezte a klinika az egyéni diéta nagyméretű kiszélesítését, az arra rászoruló betegek kívánalmának megfelelően; változatos, jóminőségű étel készítését három, sőt négyezer kalória napi mennyiségben. A fent vázolt hiányosságok miatt nemcsak a terv végrehajtása lehetetlen, hanem még a jelenlegi alapvető követelmények teljesítése is.

A Gazdasági Hivatalnak, a Betegélelmezési Osztálynak oda kell hatnia, hogy e hibák nagyon rövid időn belül megoldódnak. Félre kell tenni a bürokratikus akadályokat és segítségére kell sietni az I. sz. Belklinika betegeknek.

Nekünk végzetlenül fontos dolog beteg dolgozóink egészségét mielőbb visszaadni. Ennek érdekében semmiféle anyagi áldozattól nem riadtunk vissza eddig sem, ezután sem fogunk. Dolgozóink megérdemlik, hogy betegségük idején kétszeres gondoskodással kezeljük őket és semmiképpen sem adhatunk okot jogos panaszokra.

Kerényi György

A IV. éves jogászok problémáiról

Pártunk Központi Vezetőségének június 28-29-i és október 31-i határozata új tartalmat ad a végző jogászfutatók életének megszabja feladatainkat, ugyanakkor fokozott munkára lelkesít bennünket. A Központi Vezetőség határozatainak tükrében világosan látjuk hogy az egyetemi tanulmányaink befejezése után milyen feladat vár reánk. Mi, akik napról napra érezzük pártunk és kormányunk megbecsülését, fokozott felelősséggel készülünk a félévi és évvégi vizsgák mellett az államvizsgára is. Nagy számban kerülnek közülni majd az újjászervezett ügyvédségekhez, akik mint a törvényesség őrei gondoskodnak arról, hogy a törvények betartása és betartatása mindenki által biztosítva legyen; akik a bírósághoz kerülnek, mint bírák, büntetik a dolgozó nép ellenségét, védik és biztosítják a népi demokrácia állami, gazdasági és társadalmi rendjét és intézményeit, a dolgozók jogait, neveik a dolgozókat a szocialista társadalmi együltetés szabályainak megtartására. (Alkotmány 41. §.) Lesznek közzülünk választási jogúgyi eladók, honvédegyeszek és az államigazgatás funkcionáriusai, akik a maguk munkaterületén a jog fegyverével harcolnak a dolgozók anyagi és kulturális szükségleteinek maximális kielégítéséért.

Nem lehet azt mondani, hogy megtettünk már mindent ezen a té-

ren, nincs semmi hiba. A hiba két irányú: az egyik bennünk hallgatókban van. Nem kielégítő a munkafegyelmünk, sok a hiányzás, de nem végezzük megfelelően a társadalmi munkát sem. Igaz ugyan, hogy már értünk el eredményeket, pl. a VI/A csoportnál a hiányzás csökkent.

Ahhoz azonban, hogy pártunk és dolgozó népünk bizalmának teljes egészében megfeleljünk, többet kell tenni. Szilárd tanulmányi és munkafegyelmet kell teremteni. — A másik hiba, ami kihatással van az előbbire is, az állami szerveink vonalán jelentkezik. Állami szerveink sem tettek meg mindent a folyamatossá, zavartalan tanulást biztosítására. Félévi vizsgák előtt állunk és még mindig nincs minden tárgyból jegyzet. Így hiányzik a szovjet polgári jog I. félévi, a munkajog II. félévi. Kriminálisztikából, szállítási szerződésekből, igazságügyi orvostanból és szovjet államigazgatási jogból egyáltalán nincs jegyzet. Az alapos, elmélyült tudáshoz pedig kevés és hiányos az általunk készített jegyzet és ez a vizsgák sikerét nagyban befolyásolja. Nincs minden rendben a szakdolgozat elkészítésével kapcsolatban sem. Mulasztást követtek el állami szerveink, hogy a szakdolgozat beadásának határidejét csak most, november közepén közölték. Eddig úgy tudtuk, hogy a dolgozat beadásának ideje április végén lesz.

Az újabb rendelkezések szerint ezt a határidőt lerövidítették február 1-re. Helyes, hogy február 1-re kell beadni, azonban ezt már az év elején kellett volna közölni. Fennáll ugyanis az a veszély, hogy hallgatóink egyrésze a félévi vizsgára való készülést helyett a szakdolgozat megírására helyezi a fókuszot, ami feltétlenül a vizsgák rovására megy.

Probléma van az államvizsgára való készüléssel is. Tőlünk megkövetelik ezen a téren is a folyamatos tanulást, ugyanakkor nem biztosítják ehhez az objektív feltételeket. Az államvizsga-tematikát csak marxizmusból kaptuk meg. Nincs jegyzet, illetve tankönyv pl. jogelméletből, államigazgatási jogból. Mulasztás van azon a téren is, hogy nem állnak rendelkezésünkre kellően fűtött tanulószobák. Véleményem szerint ez égető probléma, ugyanis sem a Diákotthonban, sem a kinti hallgatóknak nincs teljes mértékben biztosítva a zavartalan tanulás lehetősége.

A hibák maradéktalan és mielőbbi felszámolása elengedhetetlen feltétele annak, hogy nyugodt körülmények között készülhessünk tanulmányaink befejezésére, bizonyítva, hogy méltók leszünk azokra a feladatokra, amelyeket pártunk és dolgozó népünk reánk bíz.

Török Lajos
IV. joghallgató

Szőkefalvi-Nagy Gyula professzor

A Kis-Küküllő megyei Erzsébetvárosban született 1887. április 11-én. Apja asztalosmester volt, 6 éves korában elveszítette. Tudásanyagától hajtva, s elhivatottságát érezve, vállalta a szegény tanulók küzdelmes sorsát. Már 12 éves korától a szülői házban is részben maga kereste kenyerét korrepetálással s egyéb alkalmi munkákkal. A gimnázium felső osztályainak végzésére 14 éves korában Kolozsvárra ment, ahol az akkori szokás szerint, mint fizetni nem tudó tanuló, kollégiumi eltartásért eleinte szolgálatot végzett, később kiváló tanulásiért ingyenes eltartást kapott. Így szerzett 1905-ben jeles érettségi bizonyítványt, s ugyanott beiratkozott az egyetem Matematikai és Természetudományi Karára. Mint egyetemi hallgató, ösztöndíjat kapott, s 5 ízben nyert egyetemi pályadíjat — ezek tették lehetővé tanulmányainak befejezését, mégpedig kitűnő sikerrel. Már 22 éves korában, 1909-ben doktori címet nyert matematikából. Az 1911/12. tanévben Göttingenben magyar állami ösztöndíjasként további matematikai tanulmányokat végzett.

Jóllehet ezek szerint a hivatalos tényezők méltányolták tudományos sikereit, idejében mégsem kapott képességeinek megfelelő alkalmazást, hanem 1915-ig különböző gimnáziumokban (Privigye, Csíkszereda, Kolozsvár), majd a kolozsvári Női Felsőkereskedelmi Iskolában működött, utóbbiban mint annak igazgatója. Közben 1915-ben a Kolozsvári Egyetemen magántanári képesítést nyert az Algebra és függvénytan tárgykörből. A szegedi Polgári Iskolai Tanárképző Főiskolához nevezték ki 1920-ban, annak igazgatója lett 1938-ban, majd 1939-ben egyetemünk Matematikai és Természetudományi Karán a geometriai tanszék professzora. Innen már egy év múlva az akkor felállított kolozsvári egyetemre helyezték át. A felszabadulás után visszakerült egyetemünkhöz. Ekkor már egészséges meg volt rendülve. Még Kolozsvártól 1943-ban agyvérzés érte, ami ugyan szellemi épségét s alkotóképességét megkímélte, csupán féloldali bénulást okozott, de ter-

mészszerűleg megújulással fenyegetett. Erős szervezete, s akarata ereje úrrá lett betegségén annyira, hogy járóképességét is részben visszanyerte. Hosszú, áldásos nyugalmi idő után ismét agyvérzést kapott, ami egyetemünk, s a tudományos élet nagy kárára október hó 14-én halálát okozta.

Szőkefalvi-Nagy Gyula munkásságban és sikereiben gazdag életet futott be. Összes dolgozatainak száma 148, ami matematikusoknál ritka teljesítmény, ezenkívül egy monografiát is írt a geometriai szerkesztésekről. Fő kutatási területe volt a geometria s vizsgálatainak ennek több területére kiterjedtek (algebrai görbék és felületek elmélete, végesrendű görbék és felületek, elmélete, konvex-testek elmélete, kombinatorikus topológia, geometriai szerkesztések), ezenkívül számos dolgozata algebrai tárgyú, mégpedig az egyenletek gyökének elhatárolásával foglalkozik. Mindezekben igen sok maradandó értéket alkotott, s munkássága számos visszhangot keltett a nemzetközi szakirodalomban is.

Érdemeinek elismeréséül 1926-ban az Eötvös Lóránd Matematikai és Fizikai Társulat kitüntette Könyv-jutalommal. A Magyar Tudományos Akadémiának 1934 óta levelező, majd 1946 óta rendes tagja volt.

Szőkefalvi-Nagy Gyula nemcsak kitűnő tudós, hanem lelkes alkotó is volt. Egyetemi előadásait betegsége alatt is megtartotta, s előadásaira mindvégig a legnagyobb gondot fordította. Az utóbbi években, mikor mozgásában súlyosan akadályozva volt, hallgatói lakásán keresték fel, utóljára még néhány nappal halála előtt is.

Lelkesedését nemcsak oktatói buzgalmában, hanem kutatói tevékenységében is élte végéig företlenül megőrizte. Csupán 1947 óta 38 dolgozata jelent meg, s élete legutolsó szakaszában éppen a geometriai szerkesztésekről írt könyvének új, bővített kiadásának előkészítésén dolgozott.

Emlékét egyetemünk kegyelettel fogja megőrizni.

Rédei László
egyetemi tanár

Feladatok a MSZT egyetemi és főiskolai szervezetei előtt

Az oktatási év megkezdésével, az oktatószemélyzet és a hallgatóság munkába állításával, a mozgalmi élet is új erőre kap egyetemeken és főiskolákon. Az idén is sorra megkezdődött a pártszervezetek, szakszervezetek és a DISZ munkája, egy tömegszervezet, az MSZT azonban csak másfél hónapos késéssel kezdte feléleszteni szervezeteit, akkor sem minden területen.

Mi volt az oka ennek a bizonytalanságnak, megtorpanásnak? Hiszen

az elmúlt tanévben az MSZT számottevő politikai, de elsősorban kulturális feladatot hajtott végre sikeresen.

Tekintsük át először nagy vonalakban az elmúlt évi MSZT-munkát. A szervezeti felépítés, irányítás egységesen és rendszeresen megvolt, bár nem minden alapszervezet működött egyaránt jól. Az egész évi munka súlypontja — mint általában — most is a Magyar-Szovjet Barátsági Hónap idejére esett. Ez idő alatt minden kulturális megmozdulást az MSZT-titkárok irányítottak az u. n. akcióbizottságok élén. Szovjet vonatkozású előadásokat, zeneesteket rendeztek területenként. Legnagyobb eredményt a filmátogatások terén érték el:

a Barátsági Hét alatt 16.500 főt szerveztek csoportos mozilátogatásra; ezzel eredeti vállalásukat 37 százalékkal túlteljesítették.

A Barátsági Hónap kultúrprogramján túl a Könyvhétet szintén az MSZT rendezte meg az Egyetemen és a Főiskolán, mintegy 9000 forintos forgalommal. Öt orosz nyelvi tanfolyamot is indítottak, azonban ezek működése nem volt zavartalan. Egészséges kezdeményezés volt a «Miről írnak a

szovjet lapok» című tájékoztató megjelentetése.

Ez a tevékenység bizonyítja, hogy az MSZT-nek komoly agitációs szerepe van területünkön.

Hogy mégis ingadozás állt elő munkájában, az nagyrészt a felsőbb irányító szervek határozatlanságából — s ennek következtében utóbb a helyi szervezetek lazulásából fakadt.

Az illetékesek foglalkoznak az-
zal, hogy

az MSZT Országos Központja létesítsen külön «egyetemi csoportot».

Ez biztosítaná a speciális irányítást. Addig is meg kell azonban kezdeni a munkát, tisztázni kell a legfontosabb feladatokat. Alapszervezetként egy taggyűlést tartanak az MSZT-szervezetek, melyen a vezetőség beszámoló végzett munkájáról, ugyanakkor a vezetőségben történő változtatásokat is megéjtik. A többi taggyűlés helyett szakmai tárgyi, szovjet vonatkozású előadásokat szervez az MSZT. Helyes, ha egy-egy újabb megjelenő szovjet könyvet ankétok segítségével népszerűsítünk. — Az orosz nyelv oktatása továbbra is feladat, azonban itt fokozottan kell támaszkodni a tényleges igényekre, s inkább kevesebb, de eredményes tanfolyamot indítani. A filmátogatások és könyvvásárok szervezése, a zeneestek rendezése, mint bevált, a tagság által kedvelt program-pontok, továbbra is lényeges feladatok közé tartoznak. Kapcsolatot kell teremteni a Társadalmi és Természetudományi Ismeretterjesztő Társasággal.

Végül — éppen a tapasztalatokból merítve — minden egyes MSZT alapszervezetnek fokozottan együtt kell működnie elsősorban a helyi pártszervezettel, a szakszervezettel és a békebizottsággal.